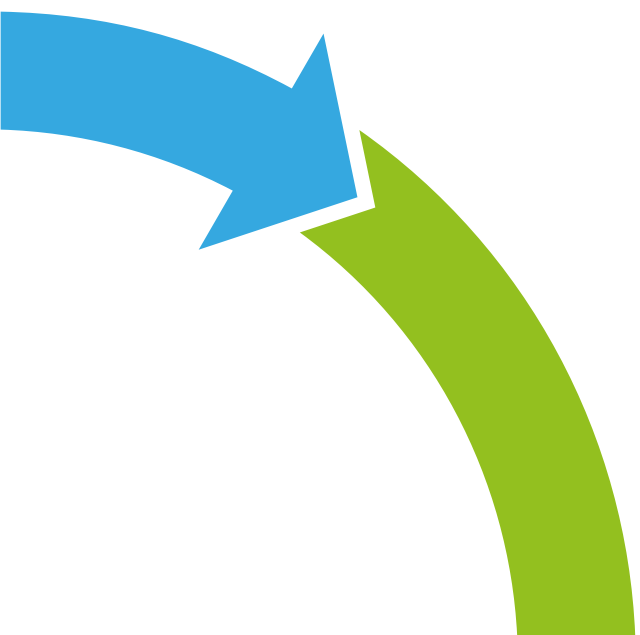

Expertisecentrum verduurzaming zorg Verduurzaming zorgvastgoed

Lars Luscuere (Expertisecentrum verduurzaming zorg)

Groningen, 13 oktober 2020

Agenda

- ① Milieuplatform zorgsector
- ② Milieuthermometer
- ③ Expertisecentrum verduurzaming zorg
- ④ Routekaart

Milieuplatform zorgsector

Vereniging van en voor de zorg
>160 leden intramurale zorgorganisaties

Milieuplatform zorgsector

Werkgroepen

- Monitoren & benchmarken
- Energie
- Circulaire Grondstoffen
- Duurzaam inkopen
- Wetgeving
- Gezonde Leefomgeving & Milieu

We maken praktische tools & instrumenten

- Milieuthermometer Zorg
- Gevaarlijkstoffen-applicatie
- Routekaart & CO₂-Reductietool Zorg
- Duurzaam Inkopen-Tool

Milieuthermometer zorg

Brons = wetgeving + handvol normale besparende maatregelen

Zilver = brons + duurzaam inkopen en vastgoed + extra

Goud = zilver + duurzaam bouwen + transparant + extra
Geeft recht op het officiële keurmerk Milieukeur

125 maatregelen binnen 18 thema's

1	Milieumanagement	10	Catering en voedselresten
2	Energie	11	Reiniging
3	Water	12	Vervoer
4	Afvalwater	13	Inkoopbeleid
5	Bodem	14	Verbouw/nieuwbouw
6	Lucht	15	Groenbeheer
7	Afval	16	Papier
8	Hinder	17	Textiel
9	Gevaarlijke stoffen	18	Innovatie

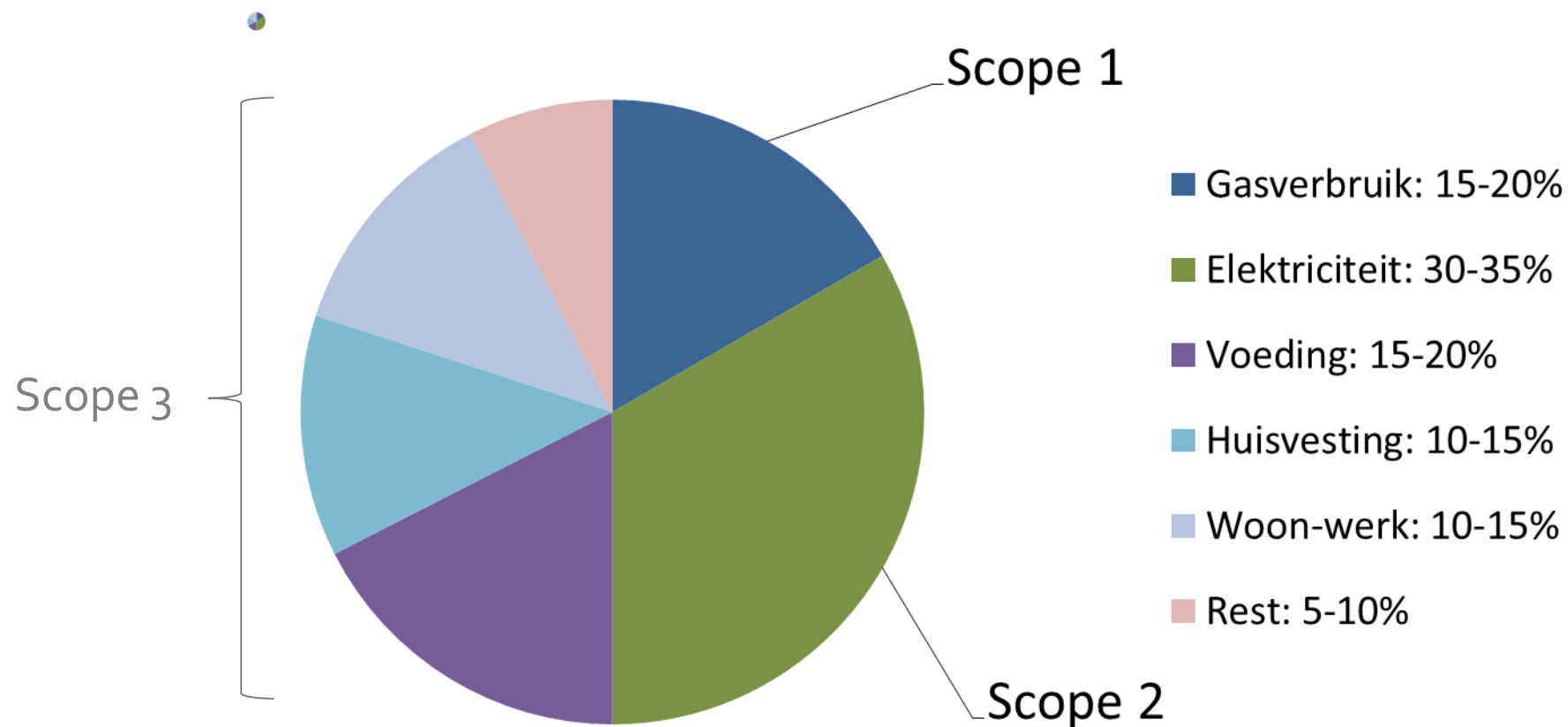

Waar zit de impact in de zorg?

Aanpak

- **Individueel**
- **Lokale Green Deals**
  1. Amsterdam
  2. Breda (2x)
  3. Hart van Brabant
  4. (stad) Utrecht
  5. Provincie Utrecht
  6. Leiden
  7. Haarlem
  8. Noord Holland Noord
  9. Apeldoorn
  10. Eindhoven

Aanpak

- **Individueel**
- **Lokale Green Deals**
  1. Amsterdam
  2. Breda (2x)
  3. Hart van Brabant
  4. (stad) Utrecht
  5. Provincie Utrecht
  6. Leiden
  7. Haarlem
  8. Noord Holland Noord
  9. Apeldoorn
  10. Eindhoven

Aanpak met MTZ

Voldoen aan wetgeving is punt één

vanwege afdekken

- monitoren
- uitvoering van alle erkende maatregelen
- plus veel extra's

is vrijstelling verkregen voor de EED

Eis 1.3: CO₂ Reductieplan

Nu nog extra, vanaf 1 januari 2021 verplicht

CO₂ Reductietool Zorg

Green Deal Zorg 2.0

“Duurzame Zorg voor een Gezonde toekomst”

1. Energietransitie: 50% reductie van CO2 in 2030
2. Circulair: 50% reductie van grondstoffen in 2030
3. Medicijnresten uit afvalwater
4. Gezondmakende leef- en werkomgeving

Green Deal Zorg 2.0

“Duurzame Zorg voor een Gezonde toekomst”

1. Energietransitie: 50% reductie van CO2 in 2030
2. Circulair: 50% reductie van grondstoffen in 2030
3. Medicijnresten uit afvalwater
4. Gezondmakende leef- en werkomgeving

Green Deal Zorg 2.0

“Duurzame Zorg voor een Gezonde toekomst”

1. Energietransitie: 50% reductie van CO2 in 2030
2. Circulair: 50% reductie van grondstoffen in 2030
3. Medicijnresten uit afvalwater
4. Gezondmakende leef- en werkomgeving

Expertisecentrum verduurzaming zorg

Bijdragen aan CO₂-emissiereductie

- Delen van goede voorbeelden en kennis
- Vraagbaak
- Website www.dezorgduurzaam.nl
- Portefeuilleroutekaarten

Expertisecentrum verduurzaming zorg

Home

Kennisbank ▾

Portefeuilleroutekaart ▾

Sectorale routekaart ▾

Agenda

Over ons

Contact ▾

Het expertisecentrum ondersteunt de zorgsector onder andere door het opstellen van verduurzamingskaarten met gevalideerde informatie over verschillende CO₂-emissiereducerende maatregelen, het verzorgen van innovatiewerkshops, een centrale vraagbaak en het initiëren van onderzoek.

Visie bij opstellen handleiding en tool

1. energiebeheer oppakken

2. korte termijn besparende erkende maatregelen uitvoeren
(inregelen installaties, LED, enz.)

3. vervangingsmomenten benutten, met alle maatregelen die
zichzelf terugverdienen (TCO positief)
(PV-panelen, na-isolatie, warmtepompen)

4. nieuwbouwmoment benutten, energieneutraal is al lonend en
2050 proof

Tools voor portefeuilleroutekaarten: Cure

Portefeuille routekaart St Jansdal

Route naar verduurzaming

Behouden vaart begint bij koers uitzetten

Februari 2020

Portefeuille-routekaart Tergooi 2020-2030

Beleid, maatregelen en instrumenten voor
50% CO₂-emissiereductie in 2030 van
het gebouwgebonden energieverbruik

Tergooi
T 088 753 1753
Postbus 10016
1201 DA Hilversum
www.tergooi.nl

Contact
Irene Walet
Secretaresse Bouw
Huisvesting & Vastgoed
Van Rieboeckweg 212
1213 XZ Hilversum
T 088 753 33 88
M 06 52 40 19 60
iwalet@tergooi.nl

VOORBEELD

<https://dezorgduurzaam.milieuplatformzorg.nl/portefeulleroutekaart/voorbeelden>

COLOFON

Datum
14 februari 2020

Auteur(s)
Ir. A. G. van de Bree
(Bouwdynamica)
Ing. W. A. M. van Houdt

Referentie
Afdeling
Huisvesting & Vastgoed

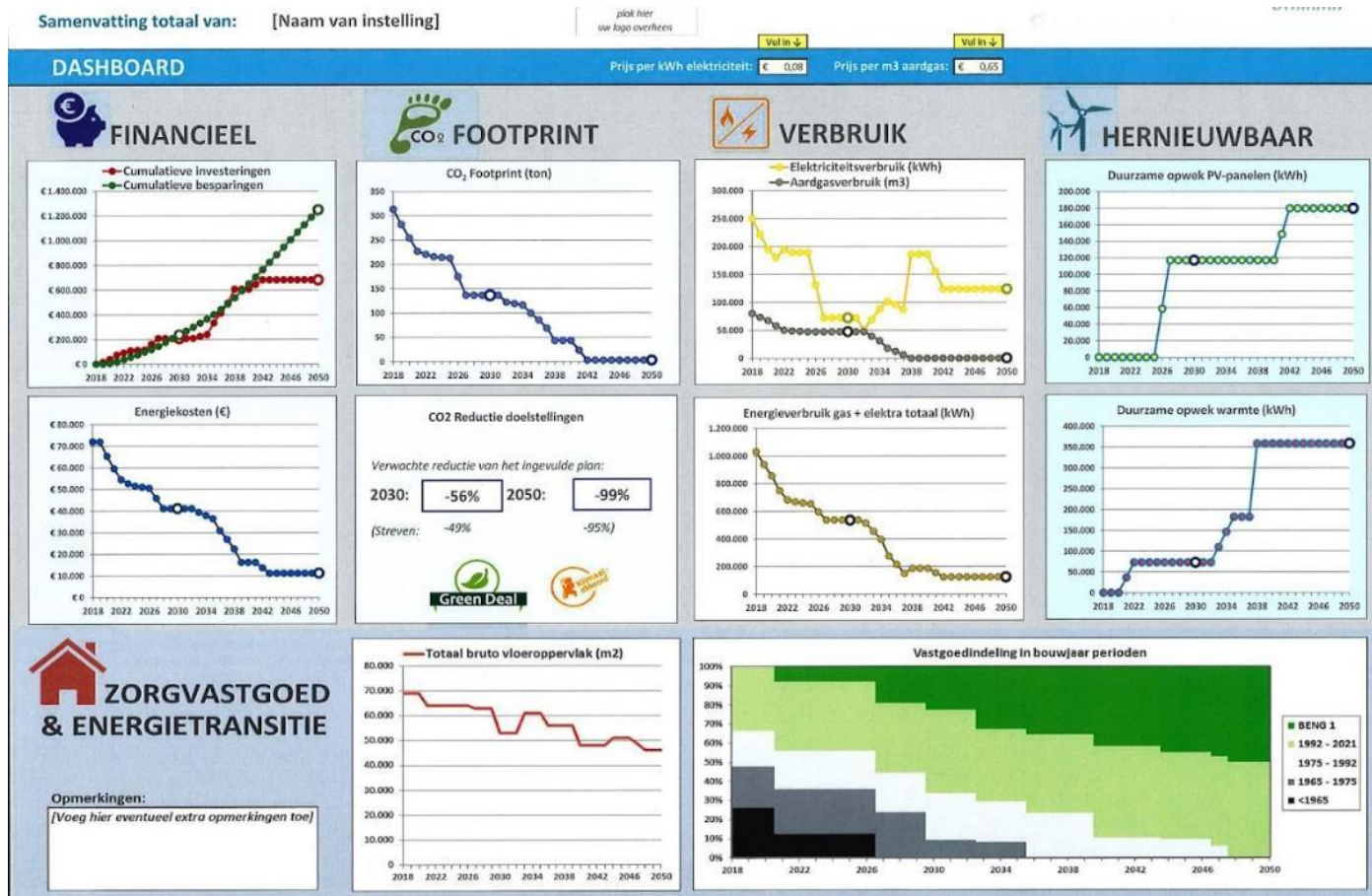
Versie
0.1
Status
CONCEPT

© Tergooi 2016
Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag
worden vervoerd, verspreid,
opgeslagen in een
geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in eigen vorm of op
enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnamen of
enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Tergooi zorgt vooruit.

Tools voor portefeuille routekaarten: Care

- CO₂-reductietool (voor de care)

<https://dezorgduurzaam.milieuplatformzorg.nl/portefeuille routekaart>

Contact: I.luscuere@stimular.nl
dezorgduurzaam.nl

Het expertisecentrum verduurzaming zorg wordt uitgevoerd door:

- Stimular
- MPZ
- TNO

in afstemming met de brancheorganisaties NFU, NVZ, ActiZ, VGN en de Nederlandse ggz

Er is geen garantie dat de informatie in deze presentatie correct, up-to-date en/of volledig is. De informatie en vermelde gegevens zijn dan ook niet uitputtend bedoeld, de inhoud is van informatieve aard en is niet leidend voor een specifieke situatie.